

Sociologijo zanima, kako se določeni pojavi in procesi kažejo v sodobnih družbah. Predmeti raziskovanja so lahko isti, vendar se razlikujejo po sociološkem pristopu. Sociologija -> proučevanje družbe, družbenega življenja in življenja posameznika. O družbenih skupinah, družbenih pojavih, oblikah, procesih, o družbenih ustanovah, ki imajo moč prisile.

Emile Durkheim -> družbenih pojavi so dejstva, ki jih obravnavamo kot stvari, ki se pojavljajo v družbi.

Max Weber -> preučevanje konkretnega delovanja ljudi, odkriva idealne pojave, ki pa so le miselne konstrukcije in se v realnosti ne pojavljajo

FUNKCIONALIZEM: družba kot celota, razdeljena na manjše enote, ki vplivajo na delovanje družbe kot celote. Kako vplivajo na integracijo celote. Vsaka enota svoje funkcije. Med enotami mora obstajati soglasje o veri, prepričanjih, vrednotah za dobro delovanje družbe.

KONFLIKTNE TEORIJE: Karl Marx. Različne skupine z različnimi interesi vodi do konfliktov. Marksistična in neomarksistična smer -> ekonomska baza in nadstavba.

Ekonomska baza: proizvodnja (delovna sredstva, surovine, človeški viri) odnos lastnik – delavec. Nadstavba: ohranjanje in utrjevanje temeljnega produkcijskega odnosa.

INTERAKCIONISTIČNA PERSPEKTIVA: družba nima jasne strukture za njeno delovanje so bistveni odnosi med ljudmi in pomeni, ki jih pripisujejo stvarem, dogodkom. kako ljudje razumejo okoliščine, kako se oblikujejo družbene vloge, kako se obnašamo v določenih družbenih skupinah.

Metode – načini spoznavanja in pridobivanja novih znanstvenih spoznanj. Objektivnost - preučevanje tega, kar je, ne tistega, kar bi si želeli, da je. Sistematičnost - znanstvena spoznanja med seboj povezana v celoto, kjer eno spoznanje izhaja iz drugih. Splošnost – spoznanja veljajo širše, jih posplošimo. Preverljivost – popoln opis raziskovalnih postopkov in kontrole raziskovalne situacije. Veljavnost - zbiramo tiste podatke, ki nam dajejo le pojasnitev našega problema. Zanesljivost – kvaliteta merskega inštrumenta, ob uporabi enakih postopkov pridemo do enakih rezultatov.

Metoda opazovanja (opredeljen predmet, sistematično opazovanje, natančni zapiski, temelji na znanju in teorijah, rezultate mogoče preveriti) priložnostno opazovanje, sistematično, posredno, z udeležencem, z udeležbo. Udeležba (P: skrito površnemu opazovalcu, zaprte skupine) (O: manjše skupine, zapisovanje podatkov moteče, nevarna dejanja, čas, subjektivnost)

Intervju: strukturiran, nestrukturiran

Anketa: zaprta, odprta, kombinirana vprašanja (nejasno postavljena, vsiljujejo odgovor, razne skupine drugače razumejo (pilotsko), navzočnost vpliva na rezultat)

VZORČENJE: populacija – skupnost enot pojava, vzorec: del preučevane populacije, vzorčenje: pravila in postopki za izbor (naključno (navadno, sistematično), strukturirano (deleži), snežena kepa)

Korelacija: povezanost med pojavi, stalna. Vzročno posledična – en pojav na drugega, navidezna: ni vpliva, se nam zdi, ker vpliva nek tretji pojav. Spremenljivke: odvisna, neodvisna.

Faze raziskovalnega dela: opredelitev problema (vprašanja, medsebojno vplivaneje dejanjnikov), pregled literature, opredelitev hipotez, izbor metod

KULTURA: človek – naučeno vedenje, določeno v naravi. V družbi se oblikujejo tipično človeške značilnosti, nauči zadovoljevati svoje potrebe

Opredelitve: obdelovanje človeka, vzgoja, izobraževanje. Umetnost. Oblike duhovnega ustvarjanja – religija, mitologija Vzorci vedenja, družbena pravila. Vrednostna oznaka stvari ali pojava. Je celoten način življenja ljudi v neki skupnosti, zajema področje idej,

prepričanj, navad in vrednot, pa tudi materialnih proizvodov, ki jih je človek izdelal in oblikoval in se prenašajo iz generacije v generacijo.

Sestavine: vzorci vedenja, norme(pričakovane in zahtevano vedenje – sankcije), vrednote(sistemi idej o tem, kaj je dobro in pravilno . materialistična orientacija – industrijska družba, ekonomska učinkovitost, gospodarstvo. Postmaterialistična orientacija; značilnaza postindustrijsko družbo, prosti čas, zdravje, okolje, odnosi.)

Kultura se ohranja, prenaša in sprejema s pomočjo komunikacije - jezik.